

УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ВИРОБНИЧОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто теоретичні та практичні питання застосування в системі управління підприємством бізнес-моделей організації підприємницької діяльності. Розроблено рекомендації з впровадження в управлінні підприємством більш ефективних бізнес-моделей організації підприємницької діяльності.

Ключові слова: підприємництво, функції, моделі бізнес-процесів, організаційна структура управління підприємством тощо.

Abstract

The theoretical and practical questions of application of enterprise business models in the enterprise management system are considered. Recommendations on the introduction of more effective business models of business organization in the management of the enterprise are developed.

Key words: entrepreneurship, functions, models of business processes, organizational structure of management of the enterprise and others like that.

Вступ

В сучасних умовах господарювання значно ускладнилося здійснення багатьма підприємствами своєї підприємницької діяльності, що пов'язано, насамперед, з низкою об'єктивних причин: глобалізацію економіки, посиленням тиску з боку транснаціональних компаній, загостренням конкуренції на всіх ринках тощо. Розв'язання проблем, що постійно виникають за цих умов, неможливо без якісної перебудови системи управління даними підприємствами. Тому без підвищення ефективності підприємницької діяльності вітчизняних підприємств буде дуже складно сподіватися на сприятливі результати господарювання [1].

Метою даних досліджень є аналіз теоретичних і методологічних аспектів впровадження та підприємствах більш ефективних бізнес-моделей організації підприємницької діяльності.

Результати дослідження

Під час проведення досліджень було встановлено та проаналізовано фактори, які ускладнюють організацію підприємницької діяльності в Україні, до яких віднесено глобалізацію економіки, посилення тиску транснаціональних компаній – ТНК, загострення конкуренції тощо [2].

Проведено аналіз динаміки кількості суб'єктів підприємництва, які працювали в Україні протягом (2013...2017) років і зроблено висновок, що у 2017 році порівняно з 2016 роком спостерігається незначне збільшення кількості таких суб'єктів: з 306369 шт. до 338254 шт. або на 10%. Це опосередковано свідчить про покращення економічної ситуації в країні.

Було зроблено висновок, що основними напрямами підвищення ефективності підприємницької діяльності на підприємствах є впровадження системи бізнес-планування, перехід від функціонального до процесно-орієнтованого управління підприємницькою діяльністю, а також впровадження моделювання бізнес-процесів організації підприємницької діяльності.

Значну увагу було приділено розкриттю сутності процесно-орієнтованого підходу в управлінні підприємницькою діяльністю, який полягає у тому, що в підрозділах підприємства керівники повинні нести відповідальність за те, щоб всі процеси, які відбуваються у цих підрозділах, були зорієнтовані на досягнення заздалегідь визначеного бізнесового результату [3].

Наукова новизна проведених досліджень полягає у тому, що нами дано власне означення поняття «бізнес-процесу», яке на відміну від існуючих є більш конкретним: бізнес-процеси – це такі послідовності (ланцюжки) виробничих, технологічних та інших дій, що виконуються на підприємстві, які: а) відбуваються в різних підрозділах підприємства; б) взаємопов'язані між собою, в) спрямовані на до-

сягнення певної мети, г) а терміни і якість їх виконання безпосередньо впливають на виконання поставленого завдання і результативність (ефективність) підприємницької діяльності підприємства загалом.

Було визначено основні етапи управління бізнес-процесами, наведено приклад розробки графічної схеми бізнес-процесу, виокремлено та охарактеризовано основні види бізнес-процесів, наведено приклад створення мережі бізнес-процесів [4].

Значну увагу при проведенні досліджень було приділено обґрунтуванню необхідності впровадження на виробничих підприємствах моделювання бізнес-процесів організації підприємницької діяльності. Запропоновано власну класифікацію опису моделей бізнес-процесів, що використовуються в підприємницькій діяльності [5].

Практичну частину досліджень було проведено на провідному виробнику гофрокартону і гофротарі в Україні ТОВ «Торгтехніка-Плюс». Було встановлено, що всі статті витрат підприємства, які носять затратний характер, мають стійку тенденцію до зростання. Так, собівартість реалізованої продукції підприємства досягла у 2017 році величини 178 млн грн, проти 54 млн грн у 2014 році, тобто зросла в 3,3 раз. Основною причиною такого явища є суттєве підвищення цін на матеріальні та енергетичні ресурси, яке мало місце у 2014-2016 роках.

Було встановлено, що організаційна структура управління підприємством побудована за *інтегрально-функціональним* принципом, і в сучасних умовах є дещо застарілою, і тому ця структура потребує свого подальшого удосконалення [6].

Висновки

На основі застосування методики SWOT-аналізу було зроблено обґрунтування вибору для підприємства ТОВ «Торгтехніка-Плюс» загальної стратегії розвитку під назвою «стратегія обмеженого зростання», а для успішної реалізації даної стратегії рекомендовано впровадити в управлінні ТОВ «Торгтехніка-Плюс» бізнес-модель організації підприємницької діяльності, побудовану за інтегрально-процесним принципом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Козловський, В. О. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник. У 2-х частинах. Частина I / В. О. Козловський – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 142 с.
2. Козловський, В. О. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник. У 2-х частинах. Частина II / В. О. Козловський – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 143 с.
3. Козловський, В. О. Підприємництва : навчальний посібник. У 2-х частинах. Частина I / В. О. Козловський – [Вид. 2-ге, переробл. та доповн.] – Вінниця : ВНТУ, 2017.– 119 с.
4. Козловський, В. О. Підприємництва : навчальний посібник. У 2-х частинах. Частина II / В. О. Козловський – [Вид. 2-ге, переробл. та доповн.] – Вінниця : ВНТУ, 2017.–116 с.
5. Козловський, В. О. Бізнес-планування : навчальний посібник / В. О. Козловський, О. Й. Лесько.– Видання 2-ге, доповн. та переробл. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008, – 241 с.
6. Козловський, В. О. Виробниче та комерційне підприємництво : навчальний посібник. / В. О. Козловський, О. Й. Лесько – Вінниця : ВНТУ, 2018. – 154 с.

Козловський Володимир Олександрович – к.е.н., доцент, професор кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця, e-mail: V@Vin.UA або Kozlovskiy.vk.vntu.edu.ua

Бубела Максим Петрович – студент 2-го курсу магістратури гр. МОВ-17м факультету менеджменту та інформаційної безпеки Вінницького національного технічного університету, м. Вінниця.

Kozlovskyi Voladimir Oleksandrovich – Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnitsa National Technical University, Vinnytsya, e-mail: V@Vin.UA or Kozlovskiy.vk.vntu.edu.ua

Bubela Maksim Petrovich – student of the 2nd year of the master's degree gr. MOV-17m Faculty of Management and Information Security of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.